

Jaarverslag van de Raad van Toezicht - Lumens 2018

Terugblikkend op 2018 is het een jaar geweest van bezinning en doorontwikkeling.

In het verslagjaar heeft de Raad van Toezicht zich de vraag gesteld of Lumens klaar is voor de toekomst, gezien het veranderde speelveld in het sociale domein en het geringe weerstandsvermogen. De Raad heeft hierbij zijn eigen functioneren geëvalueerd, mede aan de hand van een aantal risicovolle projecten die een aantal jaren geleden waren geïnitieerd. De uitkomsten hiervan gaven zowel input voor de strategievorming als aanknopingspunten voor de eisen die aan het bestuur van Lumens in de toekomst worden gesteld.

De Raad koos er vervolgens voor om een zorgvuldig selectietraject voor de vacature van bestuurder in te zetten. Dit bood de kans om in de dialoog met de organisatie te onderzoeken welk competentieprofiel het meest passend is voor de toekomst van Lumens in het dynamische sociale domein.

In de eerste periode van 2018 stond interim-bestuurder Gert Cazemier nog aan het roer. Onder zijn leiding is de lijn ingezet om de focus op de basis te leggen. Ook is de inrichting van de organisatie daarbij aandachtspunt geweest, waarmee in 2018 een eerste aanzet is gemaakt om het management te vereenvoudigen en professionals centraal te zetten in de besturing: een ontwikkeling die ook in 2019 verder aandacht zal krijgen.

In een nauw samenspel met OR en Cliëntenraad heeft de Raad van Toezicht besloten om *Jacqueline Vonk aan te stellen als directeur-bestuurder*. Zij heeft in juni 2018 het stokje van Gert Cazemier overgenomen. Bijzonder aan dit traject was een enquête onder alle medewerkers van Lumens. Zij hebben aangegeven welke competenties zij verbonden zagen aan het leiderschap van Lumens. De nieuwe bestuurder heeft na haar introductieperiode aan de Raad van Toezicht een positief beeld geschetst van het vakmanschap, de inzet en gedrevenheid van de vaste Lumens-medewerkers en vrijwilligers, wat het beeld van de Raad bevestigde.

Jacqueline Vonk heeft vanuit de Raad de belangrijke opdracht meegekregen van *een heroriëntatie op de missie, visie, strategie en kernwaarden van Lumens en het versterken van de verbinding met opdrachtgevers en omgeving*. Met uiteraard als doel om voor jeugd en inwoners in het werkgebied van waarde te zijn en te blijven. Dit traject is vanaf eind 2018 in gang gezet en wordt medio 2019 afgerond.

Uiteraard stond Lumens niet stil. Naast de heroriëntatie op de waarde voor de samenleving voor de lange termijn, is ook in 2018 invulling gegeven aan de grote lijn 'focus op de basis'. Hieronder staan daarbij de belangrijkste ontwikkelingen vermeld, waarover de Raad besluiten heeft genomen.

Ontwikkelingen - met de focus op de basis

Na een positief advies van de kwaliteitscommissie is de Raad van Toezicht akkoord gegaan met de start van het *certificeringsproces ISO 9001:2015*. In lijn met de organisatieveranderingen in 2018 worden processen en procedures hiermee opnieuw in kaart gebracht en beoordeeld. Het traject is een middel om ook in het dagelijks werk scherp te zijn: Doen we de juiste dingen en doen we de juiste dingen goed?

In 2018 is *Coöperatie Jeugd Veilig Verder* een belangrijk en intensief aandachtspunt geweest voor de raad. Na twee jaar intensieve samenwerking is besloten alle activiteiten van Jeugd Veilig Verder onder te brengen bij Jeugdbescherming Regio Amsterdam en de coöperatie te ontbinden. Directe aanleiding is dat Lumens zich genoodzaakt zag om haar lidmaatschap op te zeggen, en wel om 2 redenen:

1. Het Keurmerkinstituut keurt af dat Lumens naast jeugdhulp- ook jeugdbeschermingsactiviteiten verricht. Jeugdbescherming is geen kerntaak van Lumens en wanneer we deze zouden blijven verrichten zou dat ons gaan beperken in onze doorontwikkeling.
2. Daarnaast heeft JVV zich door tempo en visie van gemeenten minder snel kunnen ontwikkelen dan bij de start werd verwacht: ondanks de positieve groei van het afgelopen half jaar was er toch nog een extra investering nodig en dat was voor Lumens geen wenselijke situatie.

Het dossier JVV heeft continue prioriteit gekregen op de agenda en is daardoor meerdere malen uitgebreid onderwerp van gesprek geweest tussen RvT en bestuurder. Daarnaast is een afvaardiging van de RvT van Lumens meerdere malen in overleg getreden met een afvaardiging van de RvT van Jeugdbescherming regio Amsterdam om de mogelijke opties door te spreken. Dit heeft uiteindelijk geleid tot het besluit om het lidmaatschap van Lumens van de coöperatie Jeugd Veilig Verder op te zeggen. Waarbij het vertrekpunt was dat de zorg aan de gezinnen niet in het geding zou komen.

Reeds in 2017 is het besluit genomen de exploitatie van Het Klooster in Waalre te beëindigen. De raad heeft in het verslagjaar meerdere keren met bestuurder stilgestaan bij een zorgvuldig verloop van de sluiting van Het Klooster, voor zowel Lumens als de gemeenschap aldaar.

Ontwikkelingen – de cijfers

Het resultaat is in 2018 positief 157.000 euro (indien geen rekening gehouden is met de afwaardering van de lening aan JVV van 850.000 euro) tegen een positief resultaat van 62.000 euro in 2017. Deze ontwikkeling versterkt het vertrouwen van de Raad in de ingezette koers vanuit het vakmanschap waar Lumens voor staat en het samen met partners bouwen aan een sterke sociale basis. De invorderbaarheid van de lening aan JVV staat onder druk, gezien alle ontwikkelingen binnen JVV. Hierdoor is het besluit genomen de lening in 2018 voorzichtigheidshalve af te waarderen. Hierdoor is het resultaat in 2018 negatief 693.000 euro. Echter, zoals gezegd: zonder deze afwaardering ziet de Raad een bevestiging dat besluiten om te stoppen met projecten met een risicoprofiel en grotere afstand tot het vakmanschap van Lumens, hebben bijgedragen aan een duurzame toekomst voor Lumens en daarmee voor de samenleving.

Een uitdaging voor toekomst ziet de RvT in financiering van de sector. Tarieven voor dienstverlening in de sociale basis staan in het hele land onder druk. Ook zijn organisaties in dit domein sterk afhankelijk van politieke keuzes van gemeenten over de financiering en over de manier van organiseren van het sociaal domein. Dit is ook een zichtbare ontwikkeling voor het werkgebied waar Lumens werkzaam is. Onze specifieke zorg is de relatie met de gemeente Eindhoven, waar financiering binnen het sociaal domein extra onder druk staat en blijft staan. Ook voor 2019 blijft deze ontwikkeling zorgelijk. *De Raad heeft de volle en vaste overtuiging dat een duurzame investering in preventie en sociale veerkracht uiteindelijk zowel een breed maatschappelijk als economisch rendement zal opleveren.*

Andere onderwerpen die in het verslagjaar aan de orde zijn geweest zijn o.a.:

- Vaststelling jaarrekening 2017
- Vaststelling begroting Lumens 2019
- Strategievorming
- Samenwerkingsverbanden en allianties
- Huisvesting op een nieuwe locatie
- Financiële cijfers
- Besluit gemeente Eindhoven over stoppen opdracht wijkwerk voor Lumens
- Risicomanagement

Activiteiten Raad van Toezicht in 2018

Een afvaardiging van de RvT heeft twee keer per jaar overleg met de *Ondernemingsraad* en de *Cliëntenraad*. Uit het overleg met de Cliëntenraad is de afspraak voortgekomen om jaarlijks met het gehele speelveld een bijeenkomst te houden: met de bestuurder, het managementteam, de Ondernemingsraad, de Cliëntenraad en de Raad van Toezicht. Ook werden de vergaderingen enkele keren gehouden in de Lumens Buurthuizen waar aansluitend contact was met de vrijwilligers en medewerkers op die plek.

Ook zijn in de vergaderingen ontmoetingen en presentaties gehouden door medewerkers van Lumens. Zo maakte de presentatie over het Expertisecentrum Mensenhandel veel indruk.

De Raad van Toezicht en bestuurder werken samen aan een eigentijdse '*governance visie*' (kijk op goed bestuur en toezicht). Dit traject wordt begeleid door een externe '*governance expert*'. De uitkomsten van dit traject worden in het voorjaar 2019 verwacht en gepubliceerd op de website.

Door de leden van de Raad van Toezicht werd deelgenomen aan verschillende bijeenkomsten in het kader van *ontwikkeling en scholing*, waaronder een aantal van de NVTZ:

- Congres Open Toezicht
- Klankbordgroep Welzijn
- Congres Vernieuwing Toezicht

Ook werden de algemene ledenvergadering en een regionale bijeenkomst van de NVTZ bijgewoond.

Het ministerie van VWS organiseerde een congres Goed bestuur en toezicht, waaraan de vicevoorzitter heeft deelgenomen.

Andere bezochte congressen en bijeenkomsten door de leden van de Raad van Toezicht zijn:

- Jaarcongres Sociaal Werk Nederland
- Goede raad voor Commissarissen (Governance University)
- Seminar Bestuursinformatie (AAG)
- Conferentie Toezicht houden: de kunst van het tegenspel (Cultuur ondernemen)
- Studiebijeenkomst Toezicht in het onderwijs (Orion Netwerk)
- Coaching intervisie groep Zorgbestuurders (RvB- en Zorginstellingen)

De Raad van Toezicht is in samenstelling in 2018 niet veranderd. Vicevoorzitter Barbara van den Heuvel-Geurtsen is in 2018 herbenoemd.

De Raad van Toezicht kent de volgende commissies: Remuneratiecommissie, Agendacommissie, Auditcommissie (controller ook aanwezig) en Kwaliteitscommissie (kwaliteitsfunctionaris). De samenwerking met JVV heeft geleid tot de tijdelijke Governance Commissie. De Commissies hebben overleg met de bestuurder en waar nodig zijn controller (Auditcommissie) en kwaliteitsfunctionaris (Kwaliteitscommissie) toegevoegd aan de overleggen. De Commissies bereiden onderwerpen voor en brengen advies uit. De bijbehorende besluitvorming heeft steeds binnen de voltallige RvT plaatsgevonden.

De remuneratiecommissie van de Raad heeft met de bestuurder gesproken over het functioneren, de verwachtingen en de gestelde doelen voor strategie, organisatie en leiderschap.

De Raad is alle medewerkers, vrijwilligers, Cliëntenraad en Ondernemingsraad zeer dankbaar voor de inzet en samenwerking in 2018 ten dienste van alle inwoners die in 2018 een beroep op ons gedaan hebben.

Namens de Raad van Toezicht,

Ed Rutters, voorzitter

Barbara van den Heuvel-Geurtsen, vicevoorzitter